

Szerkesztőség:

Rimaszombat, Kossuth Lajos-
utca 37. szám. Ide intézendő
a lap szellemi részét érdeklő
minden közlemény és levelezés.

Értéktelen levelet nem fogadunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . 8 korona.
Fél évre . . . 4 korona.
Negyedévre . . . 2 korona.

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER: CSÜTÖRTÖKÖN.

Felelős szerkesztő: Dr. TERHES SÁMUEL.

Kiadó-hivatal:

Rimaszombat, Deák Ferencz-u.
8. sz. a. a könyvkereskedésben
— Ide intézendők a kiadó hiva-
talt illető előfizetés, hirdet-
mény, nyilttér és egyéb felszo-
lalások.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petitsor tér-
fogata 12 fillér.
Többszöri hirdetésnél árked-
vezmény.

Nyilttér:

Egy sor 40 fillér

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont” kiadóhivatala, nemkülönben minden hazai postahivatal, az előfizetés legcélszerűbben posta-utalvány útján eszközölhető. — Hirdetést csak a kiadóhivatal vesz fel.

Oszlik a köd . . .

Sűrű, nehéz köd borong társadalmi életünk felett. Nemcsak borong, reánk is borult már jó ideje. Elnyomta jókedvünket, megfeküdte lelkünket. Fázunk, borzongunk egymástól: szótlank, mogorvák vagyunk.

S a helyett, hogy a társas érintkezésben keresnők e hidegleléshez hasonló kóros állapot ellen a megfelelő, a vidámságot, a kellemes pezsgő életet nyújtó orvosszert: visszavonul mindenünk a maga legszűkebb családi és baráti körébe, mint a medve a maga odujába.

Száz meg száz darabra tépve, marczangolva ez a jobb sorsra méltó, nagy feladatra hivatott, szegény hideglelős társadalom!

S itt, a legszűkebb környezetben is, a baráti, a családi tűzhely éltető melegénél is a legtöbben miről társalognak?

Színezve mesélik el apró-cseprő perpatvarait. A eselődés a beszéd állandó főtárgya.

Szó esik az időről és az asszonyokról; az adóról és ebekről, az ex-lexről és a gyerekekről stb. De bizony a közt, a társadalmat érintő, gyógyító s így mindnyájunkat közelről érintő, felemelő eszmékről minél kevesebb helyen s minél rövidebb a szó!

De sőt . . .

Kicsinyléssel leszóljuk, magas fölénnyel lemosolyogjuk, lesajnáljuk azokat a jámbor polgártársainkat, a kik nemes, nagy eszméket vetnek fel a mi javunkért, a mi elveszett kedvünk visszaszerzéseért, a mi jelenünk derűsebb napjait és a mi gyermekeink szebb jövődjéért.

Innen van aztán, hogy hidegek, hűvösek vagyunk egymás iránt és nagy mértékben bizalmatlanok minden nagyobb, nemesebb eszme diadala, jövője iránt.

Hűvösek és bizalmatlanok, mint az a csúnya, nedves köd, a mely a minap lomha, nehézkes testével reá borult az ébredő tavaszra, szürke,

fakó színre festvén az erdők üde lombját, a rét színes virágait.

Honnan jött? miért jött? Mely gonosz, balvégtet fűtta ide? Csupán önmagunkban van-e az ok, avagy külső körülményekben kell-e azokat keresnünk?

Sokat, hosszú hasábokat lehetne minderről írni az elméleti tudományoknak és azok kedvelőinek talán nagy gyönyörűségére.

De nem ez a mi célunk, nem az e lapnak a hivatása sem.

Egységes és erős, mivel és minden ízében magyar társadalom megteremtése vármegyénkben: ez az a szent cél, melynek elérésén ez a lap fáradozik.

Nem hangzatos elméletekkel, nem kétes értékű hypothesisokkal, hanem a gyakorlati, a mindennapi élet erős, éles, gyakran nekünk is fájdalmat okozó, önmagunkat is meg-megsebző fegyvereivel.

Feltárjuk e szent cél érdekében közös hibáinkat, tévedéseinket, de csak akkor, ha belőlük már a közre: édes mindnyájunkra veszély háramlanék.

Feltárjuk társas életünk sajtó sebeit, de csak azért, hogy ezerjő-füvet keressünk rájuk.

Rámutatunk ime most is társadalmi életünk egyik kóros tünetére: a társas érintkezés hiányára, melynek bénító, sorvasztó hatását fájón érezzük mindannyian.

Nincsen oly egyesületünk, mely céljánál és kivált megfelelő szervezeténél fogva, hivatott vezérrel az élén, alkalmas és képes volna egyesíteni azt a hatalmas ős-erőt, mely megyénk értelmiségében rejlik.

Hej! pedig ha egyesítenők ezt a ma ezerfelé szétforgácsolt szellemi ős-erőt: ez lenne az az éltető napfény, a mely hatalmas lángsugarai-val egyszerre elsöpörné, foszlányokba tépné a közömbösségnek, a széthuzásnak ma még felettünk gomolygó, felettünk borongó ködös felhőt!

Könnyhullások.

Irta: HEINRICH JANOS.

Oly árva, oly bus vagyok, oly üres, oly kihalt a világ nekem, hiányzik belőle valami. Tegnap még életerős férfi, ma már megtört aggyastyán vagyok; tegnap még a zöldelő remény pompás virágai boriták szívem kertjét s ma, hogy egy fagyos fuvalom kiszakítá a leggyengébb, a legdrágább virágszálat belőle, lombtalan, zord temetővé változott át. Pedig, hogy ápoltam ezt a kis virágot; a lelkemből, a szívemből sugárzó meleggél védtem törékeny, gyenge testét mégis elhervadt; az élet nem tudott megküzdeni a halállal s ez elrablta tőlem gyermekemet.

Még beszélni is alig tudott; kis ajkával csak nehezen tudta kigagyogni azt az édes szót, hogy: apa. — Most már nem fognak gagyogni, most már nem fognak mosolyra nyílni többé azok az édes kis ajkak; nem emeli többé rám azokat a beszédes, nagy égkék szemeket, melyekből végtelen boldogság sugárzott rám.

Az ajkak elnémultak örökre, a szemek lecsukódtak örökre. Parányi kis teste hideg már mint a márvány.

A halál nem hagyott nyomot maga után; arca most is olyan rózsás mintha még élne, csak a szemek törtek meg, csak a szív szűnt meg dobogni. Oh hány-szor hallgattam annak a parányi szívnek szabályos lüktetését, melynek már kiapadt éltető kis patakja; hány-szor csókolgattam azokat a megtört fényű szemeket, melyekben kis lelkének titokzatos vágyai ragyogtak.

Haláltusája rövid, de kínos volt. Ott térdepeltem kétségbeesetten a kis bölcső előtt. Mellettem komoly, tudós férfi, az orvos állt s figyelmesen vizsgálta kincsemet. Oh mily szívszorongva, mily lélekzefojtva lestem szavait: élet vagy halál! „A gyermek nem éri meg a reggelt” hangzott hidegen az orvos véleménye.

Lidércnyomás szállta meg szívemet; megszűnt dobogni pár pillanatra, agyam kábult, emlékezetem elhomályosult; de megint visszanyertem öntudatomat, remény szállt szívembe, hátha tévedt az orvos, hisz ő is tévedhet, mert ő is ember, a ki előtt zárva van a jövőd titkos ajtaja.

De az orvos nem esalódott, jóslata beteljesedett. — Midőn a nap arany sugarai teljes pompában felragyog-

Hát valóban nincsen . . . ?

Nem jól fejeztük ki magunkat. Eltévészettük a szót. Ma már bátran mondhatjuk, hogy van, vagy helyesebben lesz.

Csak rajtunk mulik, hogy legyen.

Alakulóban van az új gömörvármegyei muzeum-egyesület.

Multja, célja mindnyájunk előtt ismeretes. Alapszabályait tegnap délután szövegezte meg véglegesen az előkészítő bizottság a vármegye-házán.

Tudva ezt, ismervén helyes szervezetét, bátran állíthatjuk, hogy máris „oszlik a köd” társas életünk felett. A tegnapi gyűlés rést ütött rajta. S a támadt nyílson szebb jövődjének biztató képe mosolyog felénk tavaszi verőfényben.

Egyesüljünk! Sorakozzunk tehát!

A zászló ki van tűzve. Megyénk és városunk köz- és társadalmi életének vezetőiből, munkásaiból egy diszes gárda csoportosult már a kitzűtött lobogó alá.

S e lobogót magas állásánál, mely tudásánál és közkedvelt egyéniségével fogva a legalkalmasabb, a leghivatottabb vezér tartja kezében.

S ez a férfiú vármegyénk első tisztviselője: az alispán. —ő.

Szomorú számok.

Egy tanulmány jelent meg e napokban Dugovich Titusz tollából „A tót nemzetiségi mozgalmak fejlődésének története” czímen.

A szerző, a mint ő maga is mondja művének előszavában, röviden meg akarja ismertetni a magyar közönséget azzal a szívós, kitartó küzdelemmel, a melyet a tótság vezetői egy század óta folytatnak ellenünk, vagyis meg akarja ismertetni a közönséget a tót nemzetiségi kérdéssel.

A tót nemzetiségi kérdés eredetét a múlt század első évtizedére, a Napoleoni időkre teszi és egész elejétől tárgyalja annak egész fejlődését. A könyv szépen, érdekesen van megírva, látszik rajta, hogy a szerzője behatóan foglalkozott tárgyával. Erős színekkel eseteli a pánszláv mozgalmak szívósságát és veszedelmes voltát.

tak, a vergődő ártatlan kis test még egyszer rám emelte kétségbeesést sugárzó ijedt, nagy szemeit, segítséget kért ráboruló, tehetetlen apjától, azután egy hosszú sóhaj kíséretében elszállt a lélek belőle. Angyal lett.

Testileg, lelkileg összetörve eszméletlenül roskadtam össze, mily gyenge is ez a szív! — Léptek zajára s harangszóra ocsudtam fel. Miért harangoznak ily szokatlan időben? kérdém; bámulva, meglepetten néztek rám. Hirtelen sirás zaja üt meg fülemt; felemelkedve láttam, hogy egy ifjú nő az asztalra borulva keservesen sir. — A feleségem volt. Agyamhoz kaptam s tudatára ébredtem a borzasztó valónak. Berohantam a másik szobába, a hol kis koporsóban kiterítve aludta örök álmát kis fiam. Megálltam összefont kezekkel, a koporsó előtt néztem a kihült tetemet sokáig, némán; vonásait véstem be lelkembe. Nem bírtam sirni, hisz a mély fájdalom nem tud könnyekben enyhülni. Azután ráborultam a hideg testre s beszéltem hozzá gyengéd hangon, szeretettel, kértem, hogy jöjjön vissza hozzám, elmondtam, mit vesztettem benne, elmondtam, mivé tette életemet, elmondtam, mennyire szerettem, imádtam őt, úgy tetszett, mintha rózsás ajkai mosolyra nyíltak volna vagy csak a felizgatott képzelet csalfa játékot űzött velem?

Hogy mi történt azután, azt nem tudom, önkívületi állapotba estem s több napig eszméletlenül fekvődtem; mikor orvosi segélylyel öntudatra ébredtem, már mindenek vége volt. Kis fiam el volt temetve. Oh, de üres lett a ház nekem, oly némaság honol minden szobában, oly fojtó a levegő is itt benn.

Hova lett az élet innen? Kiment a temetőbe s betakarták nehéz, hideg hantokkal. — Ott nyugosza most már virágos hant alatt örök álmát a csepp angyal.

A temető itt van szemben a házunkkal. Hány-szor bántotta lelkemet a holtak birodalmának ily közelsége, hány-szor tekinttem borzadályal azokra a korhadt fakeresztekre, melyeket holdvilágos estéken élő alakokká változtat a felizgatott képzelet; most egyszerre megszűnt babonás félelmem s oly jól esik szívemnek most, hogy a temető ily közel van hozzám.

Kimegyek minden nap a temetőbe, ott töltöm összes szabad időmet a sir mellett, oly fájó gyönyör a sir mellett lennem. Leülök mellé, lehajtom fejemet kezemre

TÁRCZA.

Virágot ápolok . . .

Virágot ápolok kertembe virágot.

Felső rózsaszirmán édes illat árad.

Ide tér meg lelkem, ha ott kint az élet

Vihara megtépi, lankadva kifárad.

Nyugtól lelek én itt; sajtó sebre enyhet.

Élringat, elaltat, röpke szender álom.

Egy egy méla akkord, áthatva esodásan,

Bérezem, völgyön, lombon, himszötte virányon.

Felső rózsaszirmán lágy szirma kicsattan.

Susogó beszédre nyílik piros ajka,

Lenge szellő szárnya meglegyinti arczom,

Susogó beszédét hozzám hozza, hajtja.

Kéj ölel át, édes kéj öleli lelkem.

Hangokat hall, benne visszaesendül,

Egy egy méla akkord, áthatva esodásan,

Úgy megittasul az tőle s úgy megenyhül.

Szárnyat öltve vágya, kéj ölelve száll, száll.

Fent, hol az örök nap sugára világol.

Fényözön borít el; ah! hisz maga a menny,

Maga a menyország nincs már ide távol.

Itt van az, itt! himes-tarka szőnyegével.

Tarka pázsitjával; fénybe illatozva,

Beszórvá virággal: maga kicsi kertem,

A lényes menyország egy kicsi darabja.

Jaj be szép ez a menny, e kicsi menyország!

Fa levele, lombja, zöld leveles ága.

Hogyha ezer titkot susog ingva-ringva,

Ezer édes regét a rózsaszirmára.

Nyiljatosk, nyiljatosk! kertem hű virági:

Kék lilium, égő szerelem tűz értem,

Piros rózsaszirmán tárt ki piros szirmod!

Suttogj méla regét! regéd tudom, értem.

Borsody Béla.

Nem kívánok a könyvvel magával bővebben foglalkozni, — megérdemli ez az igazi magyar gondolkodással megírt tanulmány, hogy mindenki elolvassa, — csak a könyv utolsó részéből óhajtok néhány részletet közölni, a hol is a szerző számadatokkal igazolja be a pánszlavizmus terjedését.

Azt mondja, hogy a tót nemzetiségi férfiak már a 60-as években belátták, hogy politikai irányzatuknak csak úgy biztosíthatnak erőt, tekintélyt, ha elveik terjesztése érdekében erős közgazdasági akciókat fejtenek ki és ha pénzügyi téren magukhoz kötik azt az elemet, a mely politikai hitvallásnak, ügyének leginkább megnyerhető, t. i. az iparos és a paraszt osztályt.

Ezt a törekvésüket siker is követte, mert köztudomású tény, hogy a nemzetiségi viszonyok az utolsó időkben főleg azért fordultak rosszabbra, mert a paraszt és iparos osztályt 5—6 vármegyében a nemzetiségi pénzügyintézetek tökéletesen a zsebükből tartják.

Ezen vármegyék között első helyen áll Turóc vármegye, melynek területén 5 tót pénzügyintézet működik. Ezek közül a legnagyobb a Tátra-bank, a melynek évi forgalma 1885-ben még csak 880112 kor. volt, 1901. évben pedig már 9325128 korona.

A tanulmány, megyénkre vonatkozólag egy olyan pénzügyintézetet említ, a mely határozottan nemzetiségi irányzatot szolgál és ez a tiszolezi takarékpénztár részvénytársaság 121020 korona alaptőkével. Reméljük és hisszük, hogy a szerzőnek ebben a tekintetben nincs igaza, mint általában véve nagyon setét pápaszemen át nézi megyéinknek egyéb viszonyait is. Bár ő, a mikor a nemzetiségi mozgalom jelen állását akarja szemléltetnie, azt mondja, hogy adatai teljesen megbízhatók.

A mozgalom állásának ismertetésénél felsorolja először is számok szerint azokat, a kik ezen nemzetiségi mozgalom szellemi vezetői és vezérei. A legtöbben vannak természetesen Turócban, itt 65 pánszláv agitátort említ, a kiknek a legnagyobb része ügyvéd és pap.

Megyénkben következőleg sorolja fel a nemzetiségi eszme apostolait:

Ügyvéd és ügyvédjelölt	3.
Róm. kath. lelkész	2.
Róm. kath. tanító	1.
Lutheránus lelkész	12.
Lutheránus tanító	12.
Orvos	1.
Bankhivatalnok	5.

A magyar nyelv tanítása lenne egyik legnagyobb fegyver a pánszlavizmus terjedése ellen. Ebben a tekintetben azonban sajnos, nagyon csekély eredményeket tudunk felmutatni.

Igy a statisztikai adatok alapján összeállított kimutatás szerint az utolsó husz év alatt a magyarul beszélők száma az összes tót anyanyelvű lakosság között a következőképpen oszlik meg:

Arvamegyében a legkedvezőtlenebb, ott 1880-ban 23% beszélt magyarul, 1900-ban pedig 41%, az átlagos növekedés tehát csak 18%.

Megyénkben 1880-ban 213%, 1900-ban 273%, az átlagos növekedés tehát csak 6%. Ez szintén egyike a legrosszabb eredményeknek.

Ezen rossz állapot okát a szerző a tanítói karban látja.

Igy szerinte például Trencsénben 70 olyan tanító van, a ki a magyar nyelv oktatására képtelen. Megyénkben 1890-ben még nem volt ilyen tanító, de 1900-ban már 3-at talált.

Ugyancsak számos oklevéllel nem bíró tanító is működik. Ezeknek a száma is Trencsénben a legnagyobb 151. Megyénkben 1890-ben volt 47, 1900-ban pedig már 58, tehát a javulás helyett még visszafelé mentünk.

A nemzetiségi eszmék terjedését a szerző szerint előmozdította még azon sajnálatos körülmény is, hogy a felvidéki magyar birtokos osztály, az utolsó évtizedek súlyos gazdasági viszonyai miatt pusztulásnak indult s az ősök erényei által szerzett birtokok idegen kézre kerültek, a kiknek legkevesebb gondjuk a hazafias irányzat ápolása.

A felső vármegyék közül a legtöbb birtok van idegen kezén Nyitra vármegyében, 570052 hold. Megyénkben 112675 hold.

s tompa fásultságba merülök. Lelkem elszáll messzemesse, fel az örök boldogság homába, hol a többi angyal között ott van az én parányi kis angyalkám is s kis kezecskéit összetéve imádkozik értem. Eszre sem veszem, hogy szememből sűrű könnyek peregnek le a sirhalomra, melynek virágai kis fiam szivéből fakadtak ki.

El akartam hagyni a vidéket, elmentem messzemesse feledni bánatomat, talán könnyebben feled a szív, ha nem lesz folytonosan előtte az, ami sebeit folytonosan sajnásba tartja; de megint vissza kellett jönni, mert bárhol voltam is, a vidám zaj között is elem tűnt egy parányi sirhalom ott a faluvégi kis temetőben, mely három élet boldogságát takarja, elem tűntek azok a göröngyök, melyek kis fiam szétporladt testét borítják; vissza kellett jönnöm; vissza hozott az a hant, mely ide köt, mely nem ereszt el innen. Itt fogom én ebben a kis falucsukában leélni életemet, itt a kis sirhant mellett, mert szívem csak itt talál nyugodalmat, a hol boldogsága el van temetve.

Rendez-vous.

Egy idő óta határozottan azt tapasztalom, hogy szivemben sokkal több a szerelem, mint a mennyi egy normális szívé beférni szokott. A dologban pedig minden semmi rendkívüli. Azok a boldogok, a kiknek van olyan valakijük, kikkel szerelmök gyönyöreit közölhetik, kik előtt bánatukat elsimítják, szerelmök örökkévalóságát eldadozhatják, azok nem érzik azt, hogy a szerelem teher. En ellenben érzem. Annnyit bizonyosan merek állítani, hogy a szerelem sokkal kisebb mértékével is megelégedném, de különösen szeretnék valakit szerelmemnek fölüllegével megajándékozni.

Különbön egy is állhat a dolog, hogy szivemben fölülleg helyett hiány van. Mert valahányszor csendes szobából kivonulok és az utca-sarkokon a hölgyek szép toalettijét bámulom, szivemen mindig egy tétovázó, melánkhólikus bánat ül és egy üresség, melyet semmi emberesinálta teoriával nem vagyok képes elűzni. Az ilyen üres, erőtlenszivet elbódítják a subogó ruhák illatai, a tekintetet megvesztegetik, a szunnyadó erőket felkorbácsolják, a vágyakat felébresztik. Éreztetik az erkölcsi

Egyik főszekőze még a pánszláv eszmék terjesztésének a pánszláv sajtó. Hála Istennek, ebben a tekintetben megyénk immunis, itt nem lát napvilágot egy sem eme híres szennytermékek közül.

Még több kisebb okot sorol föl a szerző; a pánszlavizmus terjedésének okai gyanánt. Ezen számos kedvezőtlen körülmény összekötésének tulajdonítja azt, hogy például Liptó megyében a tót lakosság 70%-ja, Turóc megyében a tót lakosság 51%-ja pánszláv érzelmű. A megyénkben a lakosságból tisztán tót 406% és ebből pánszláv érzelmű 203, a mi szintén igen szomorú szám.

En azt hiszem, hogy a szerző talán kissé sötéten bírálta meg a helyzetet, de azért mindenesetre derék munkát végzett a betegség okainak feltárásával, mert így bizonyára könnyebben lesznek azok orvosolhatók, a mit remélünk is.

Hirek és vegyesek.

Olvasóinkhoz. Tisztelettel felkérjük lapunk mindazon olvasóit, kik még az előfizetést meg nem ujtották avagy hátralékaikat ki nem egyenlítették, hogy ugy az előfizetés megújítását, mint a hátralékos előfizetést ki egyenlítani sziveskedjenek. Tisztelettel

a „GÖMÖR-KISHONT” kiadóhivatala.

Fényes esküvő volt múlt szombaton délután városunkban. Dr. Kovács László polgármester ekkor esküdött örök hűséget Rásky Etelkának, néhai Rásky Bertalan szeretetreméltó kedves leányának. — A polgári házasságkötés a városházán ment végbe, melynek feljártát s nagytermét gazdag szőnyeg vonta be. Dr. Glaufl Pál városi főjegyző, kinek e nevezetes alkalom jutott arra, hogy helyettes anyakönyvvezetői minőségében először szerepeljen, rokonszenves beszéd kíséretében adta össze az új párt Szikorszky Gyula nádasdi jegyző s Matolcsy Pál áll. tanító tanuk jelenlétében. Majd a polgári kötés után mozsár-durrogások között vonult az új pár az ev. ref. templomba, hol Szalóczy Dániel ev. ref. lelkész megindító, mély érzésű egyházi beszéd mellett kért áldást az ifjú hitvesekre. — Legyen Istenből áldva az új pár élete!

Lemondás. Rimaszombat város tanácsában évek hosszú sora óta helyt foglaló városi mérnök: Jaczko Pál, ki nehéz állását sok tudással és jóakarattal töltötte be s a város érdekeit mindenkor igazán lelkiismeretesen szolgálta, — az utóbbi időben elbetegesedett s így hivatalos állásának nem tehelhet meg egy, a hogy ő ezt szeretné. Ez okból — mint sajnálattal — halljuk, a köztisztviselésben álló mérnök leköszönt állásáról s lemondását a tanácshoz betérjesztette.

Elismerés. Ki ne ismerné, ki ne tudná, mily kedves ember Rimaszombatban Barna bácsi? Ő, a ki nemcsak azért, mert a város szolgálatában álló lelkiismeretes tisztviselő, nemcsak azért, mert hűséges tevékenységeért koronás arany érdemkereszt tiszteletbeli rendőrkapitány, s így díszes állást tölt be városunk hivatalos életében, de őszintén szólva, mindnyájunk szívében a szeretet teljes melegének örvend s mindnyájunk őszinte ragaszkodását és becsülését élvez. Ennek a derék kedves tisztviselőnek 35 éves szolgálata e hó 19-én telt be, mely napon a városi tanács éppen ülést tartott. E napon volt 35 esztendeje annak, hogy Barna Imre Rimaszombat város szolgálatába lépett. Hogy az érdekes típusu, vidám kedélyllyel megáldott, minden ember természetéhez kedvesen alkalmazkodni tudó köztisztviselő mily rokonszenvet keltett maga iránt e hosszú és híven eltöltött idő alatt, azt szükségtelen bővebben jellemezni; mert hiszen ki nem ismerné Barna Imrét? Ki ne tudná, hogy mije ő Rimaszombat városának? A városi tanácsülés alkalmából dr. Kovács László polgármester meleg hangon emlékezett meg a nevezetes évforduló ponton az ő érdemeiről, melyen emelni csak azáltal akarunk, hogy ezt a nyilvánosságra is hozzuk; kívánva az egek Urától hoszu életet s a multhoz hasonló boldogságot annak a kedves öreg embernek, a ki mindnyájunkat tegez

értéktelenséget, mely a szív jogainak elhanyagolása miatt azt éri, a ki a szívek egyesülését nélkülözi.

Ilyen séta után álmodozva vetődöm haza, hol elővesz a banat és én elő veszem a filozófiát. Szerelmes vagyok-e? Nem, az nem vagyok. Tudnék-e az lenni? Oh igen, de mennyire. És miért? Azért-e mert szivemben több a szerelem, mint a menyü befér, vagy mert üres? Ezen valóban fennakadok. Mert úgy áll a dolog, hogy üres is, nem is. Ha nem volna üres, nem igyekezném egy valóban létező eszményképpel betölteni, ha telítve nem volna, nem igyekezném kiüríteni. Abba vagyok szerelmes, hogy szeretnék szerelmes lenni. És ennek a szerelemnek csak keservét érzem; üldöz ez erejével, kísért mint árnyékom, rabolja nyugalomomat, emészti lelki erőmet, lenyűgözi szellememet, iger földöntúli kincseket, boldogságot, teljesen hatalmában tart.

Ez azt bizonyítja, hogy igenis, nagyon sok bennem a szerelem. De másrészt üres is az. A házimesteremnek van felesége, a házigazdám fiának van kedvese, nekem pedig se feleségem, se kedvesem; így a szívem is kell, hogy üres legyen.

Ha haza jövök, csak a „csinosan butorozott” szobám négy sarkát látom és az ódon faliképeket, melyek oly unalmasak, hogy ásitanom kell, valahányszor rájuk nézek. Az esték néha elviselhetetlenek. Mert ezek eszembe juttatják azon boldogok ezreit, kik egymás karján szívják az élet gyönyöreit, kiknek az élet e föld legnagyobb, kimeríthetetlen gazdagsága. Ilyenkor eszembe jut egy boldog vidéki élet, mikor én sem néztem egyedül az esthajnali csillagot és a tündöklő holdat, mikor megszállt a csodás Ámor isteni ihlete és ragadta lelkemet és az ő lelkét a földöntúli menyországba. Talán nem is valóság volt, midőn csengő esteli harangzó mellett, a holdvilág fényében fürödve, az édes egyetlen fekete szemében, rózsás arcában gyönyörködve ezerszer jártam meg egy laknak a tájékát, melyben ő lakott. Mily édes volt ruhájának suhogása, fekete szemének ragyogása, pajkos hangjának csengése. Ha nem volt valóság, akkor a legszebb álom volt.

Azóta sok idő telt el, a boldog vidéki élet tovaszállt s ha ezek a magános esték emlékezetembe nem idéznék az öröm és boldogság, a végtelen reményeknek ezen le-

s a ki mindnyájunknak bátyánk. Adja Isten, hogy az ő kívánsága szerint szeme közé vágassuk még vagy harmincz esztendeig az ő kedves mondását, hogy: „Boldog újévet kívánunk!”

Kinevezés. Ruszkay István okleveles mérnök, Ruszkay Gyula jános-i ev. ref. lelkész képzett és szorgalmas fia, ki egy ideig a helybeli államépítészeti hivatalnál is működött, mint halljuk, az aradi üzletvezetőiséghez nevezetett ki mérnök-gyakornokká s a derék fiatal ember új állását már el is foglalta.

Esküvő. Dr. Mészáros István kir. ügyész, a helybeli kir. ügyészség szép tehetségű hivatal-főnöke folyó hó 23-án tartja esküvőjét Nyitrán Csernyánszky Valériával, Csernyánszky Lajos oltáni árvaszéki üllök szép és nagy műveltségű leányával. A kiváló képzettsége révén rövid idő alatt előkelő pozícióba jutott fiatal ügyészt üdvözljük s a frigyre Isten áldását kérjük.

Hivatalos teendők átvétele. Dr. Glaufl Pál, városunk derék főjegyzője visszatért 4 heti feyvergyakorlatáról és újból megkezdte a főjegyzői állás nehéz és sok felelősséggel járó teendőinek végzését.

Altábornagy városunkban. Jablánczy Sándor es. és kir. altábornagy a m. kir. esendőség főfelügyelője folyó hó 16-án városunkban időzött. Megvizsgálta a helybeli őrsöt és szakaszt, mindent rendben talált és a tapasztalatok fölött legmagasabb megalégedését fejezte ki. A hivatalos teendők elvégzése után látogatást tett az altábornagy Bornemisza László vármegyei alispánnál, Kubinyi Aladár kir. törvénytudományi elnöknél, Samarjay János földbirtokosnál és Hevessy Bertalan urnőnél. Mindenütt a legszivesebben és a legnagyobb érdeklődéssel tudakozódott a város viszonyai iránt és többször kifejezte tetszését a város rendezettsége és esinossága fölött. Folyó hó 17-én a reggeli vonattal utazott el az altábornagy Rozsnyóra.

Halálozás. Társas életünk egyik kiváló alakja, a puritán jellemű, nemes lelkű, jó Pongrácz Lázár, ki csak néhány év óta élt itt családja körében, boldog nyugalomban, folyó hó 17-én hosszas betegeskedés után elhunyt 74 éves korában. A tisztas férfiút, ki fiatalon mindig üde egyéniségével a vele érintkezőket egy csapásra meghódította, s különösen a kaszinóknak volt népszerű és kedvelt alakja, általánosan „Lazi bácsi”-nak szólítottá ismerősei és jóbarátai nagy serege, kik most őszinte részvételt gyászolják a talpig becsületes, derék ember halálát. Temetése folyó hó 19-én nagy részvét mellett ment végbe; az elhunyt ravatalát számos tagból álló családja mély gyászba borulva állotta körül. A következő jelentést adta ki a család: „Alulirottak a saját valamint az őssz-s rokonok nevében is mélyen szomorodott szívvvel jelentik a felejthetetlen férj, szerető édes atya, após és nagyapa, illetve rokonok szentmiklósi és óvári Pongrácz Lázár 1848—49-iki honvéhadnagy, nyugalmazott törvénytudományi bíró, a Ferencz József-rend lovagjának folyó évi május hó 17-én délutáni 5 órakor élete 74. és boldog házassága 45 ik évében történt gyászos elhunytát. A boldogultnak hűlt tetemei folyó hó 19-én délután 4 órakor fognak a róm. kath. egyház szertartásai szerint beszenteltetni és a rimaszombati temetőben örök nyugalomra tételni. Az engesztelő szentmiseáldozat folyó hó 20-án reggeli 8 órakor fog a helybeli róm. kath. templomban az egek Urának bemutatni Áldás és béke lengjen drága porai felett! Kelt Rimaszombatban, 1903. év május hó 18. Özv. Pongrácz Lázárné szül. Turchányi Lilla mint neje. Altdorffer Istvánné szül. Pongrácz Viola, Pongrácz Dezső, Turchányi Tihamérné szül. Pongrácz Marika mint gyermekei, Altdorffer István, Turchányi Tihamér mint vejei. Tejfalusi Sidó Róza mint menyje. Altdorffer Kornél, Altdorffer Luczián, Altdorffer Merczi, Altdorffer Pista, Altdorffer Lili, Altdorffer Alida, Pongrácz Margit, Pongrácz Irén, Pongrácz Jolán, Turchányi Lilla, Turchányi Loránd, Turchányi Kázmér mint unokák.

Alapszabály megerősítés. A belügyminiszter — mint a „Hivatalos Lap”-ban olvassuk — a rozsnyói kath. legény-egylet a'pszabályait jóváhagyó záradékkal látta el.

tűnt korát, talán nem is gondolnék rá! De kénytelen vagyok reá gondolni, kénytelen vagyok érezni és ismételtelen meggyőződni, hogy az egyedüllet a boldogságra nem alkalmas.

Egy fenséges és többé már nem szokatlan gondolatom támadt: az apró hirdetések. Oh hisz ezek a szerelem és boldogság közvetítői, az édes-álmok, édes vágyaknak hívogató tarogatói! Néhány sorban melánkhólikusan elpanaszoltam bajomat.

Harmadnap nem kevesebb, mint tizenhét illatos, többnyire piros borítéku és piros tentával irt levélkét kaptam. A boldogság sejtelmes érzetével gyönyörködtem a gyönyör ígéréteiben.

Mily remek témákat vetnek föl a helyesírási hibáktól nem ment levélkék! Ime az első levélke: „Tisztelt Ismeretlen! Mindenekelőtt egy igen-igen nagy szívessegre kérem fel s ha ezt megtette nekem, csak azután gondolkodom arról, hogy levelezzem-e magával? Szombaton férjhez megy a nővérem s mivel nagyon szerettem engem, szeretném őt az esküvőn felköszönteni. Ezt a köszöntőt írja meg nekem, de igen szépen és igen hamar, úgy, hogy pénteken estig megkapjam. Pénteken este érte küldöm a cselédet, gondoskodjon, hogy addig ott legyen. Igen szép lesz, ha köszöntőn kívül mást is ír, a mire én válaszolni fogok. A „Budapesti Hírlap” kiadóhivatalába, (a népszínházzal szemben) Henriette címen küldje a levelet. Minden bizonnyal elvárom, pluri-mam salutem!?? (T. i. aláírás).

A másodikban sok volt a poezis: „Igen tisztelt Uram! Inkább szórakozásból mint érdeklődésből átolvasva az apró hirdetések, b. sorai megnyerték tetszésemet, elhatároztam tehát arra válaszolni és Önnek értékre adni, hogy régi óhajom egy komoly, igazán művelt, (tudniillik lelkileg is művelt) férfival kellemes eszmecsere-t folytatni. Néhány férfiismerősöm van ugyan most is, kik ambár előkelő családból valók és elegánsak is, de sajnos, nagyobbrészt felületes és őrsefüjú emberek, a kikkel való társalgásban és közlekedésben semmi élvezetet nem találok. Valóban nagy örömmre volna, ha az Ön megismerésével óhajom ezennel megvalósulna. Szombaton délelőtt tizenegy órakor a műcsarnokban lesznek, kérem ha akkorára Ön is ott lenne, talán a kabátja

Esküvő. László János helybeli ev. ref. egyházi gondnok kedves és szeretetreméltó leányát Zsuzsikát e hó 19-én vezette oltárhoz Katona Kálmán, gortva kislaludi ev. ref. tanító. A polgári házasságkötést Dr. Kovács László polgármester teljesítette, az egyházi szertartást Czinkó István ev. ref. lelkész. Tanuk voltak Csapó József és Katona Károly. Esküvő után az örömszülek házában népes ősi szokás-szerinti vidám lakodalmot folyt le. — Kisérje áldás az ifjú pár életét!

A gömörmezei orvos-gyógyász-egylet 33-ik és az orvos-szövetség 5-ik „Evkönyve” esinos kiállításban most került ki a sajtó alól. Az elnökség állította össze s benne van a tagok névsora, (a szövetségnek 46 tagja van, az orvos gyógyász-egyletnek 73), továbbá az 1902. május 27-én Rozsnyón és szeptember 23-án Pelsőzön dr. Löcherer Tamás elnöke alatt tartott közgyűlésen felvett s dr. Kármán Aladár titkár által szerkesztett két jegyzőkönyv. Ezek keretében aztán érdekes és tanulságos előadások, ismertetések közöltek. Végül a vármegye sajtó alatt lévő monografiája részére dr. Löcherer Tamás által sok tudással összeállított s Pelsőzön felolvasott közegészségügyi rész is egész terjedelmében ki van nyomtatva.

Tanítók gyűlése. A gömör- és kishontvármegyei általános tanítóegyesület rimaszombati járásköre folyó hó 11-én tartotta meg rendes tavaszi gyűlést a rimaszombati állami elemi leányiskola egyik tantermében. *Helyig* Ede és *Bodor* László tanítók tartottak értekezéseket, melyek fölött élénk eszmecsere folyt. A gyűlés végén *Becske* Bálint járásköri elnök, vármegyei tanítószámként e kiváló képzettségű s tehetségű tagját, a járásköri gyűlés fényesen ünneplte őszinte és igaz ragaszkodásának impozáns kifejezésével, midőn elnöki tisztében megmaradásra kérte. Délután a polgári olvasókörben gyűltek össze a tanítók s időztek kedélyesen pár óráig.

A vörheny járvány városunkban néhány nap óta pihen. Ujabb megbetegedés négy nap óta nem jelentett be a városnál s ha még néhány napig nem jelentkeznek újabb eset, akkor az elemi iskolákban, melyekben az előadások megkezdését 25-ére halasztották — a tanítás e napon kezdetét veszi.

Pályázat. A miskolci kereskedelmi és iparkamara 1273—903. szám alatt pályázatot hirdet egy fogalmazói állás betöltésére. A pályázóktól megköveteltetik: 1. magyar honpolgárság, 2. feddhetlen előélet, 3. a tényleges katonai szolgálatnak történeti teljesítése vagy ez alóli felmentés, 4. hazai főiskolán szerzett jogi vagy államtudományi doktorátus, legalább is azonban a jogi tanfolyam szabályszerű elvégzése és államtudományi államvizsga. Azok, kik idegen nyelvi ismeretekkel bírnak, gyorsírók, kereskedelmi és iparkamaránál vagy hasonló intézménynél kifogástalanul szolgáltak, előnyben részesülnek. Az állás havi 150 koronával és 50 korona havi lakáspénzzel díjazatik és egyelőre csak havi díjjal tölthetik be s így a megválasztottnak további intézkedésig véglegesítésre igénye nincs. Sőt kikötötték, hogy a szolgálati viszony a kamara által minden felmondás nélkül bármikor megszüntethető. A szabályszerűen felszerelt és bélyegzett pályázati kérvények folyó évi június hó 10-ig nyújtandó be a kamara elnökénél.

A vármegyei közművelődési egylet folyó évi március hó 30-án tartott közgyűlésének jegyzőkönyve — mint már jeleztük — önálló füzet alakjában is megjelent. A nagy figyelemmel és kiváló gondnal összeállított füzetben az elnök lendületes megnyitóján kívül *Váry* János titkár jelentése is benn foglaltatik, melyből tiszta képet nyerhetünk a nemes czélokra hivatott intézmény múlt évi eredményes működéséről és arról, hogy a vármegye közönsége az egyesületet támogatja s az érdeklődés ébren tartása és fokozása iránt kibocsátott felhívás nem volt kiáltó szó a pusztában. Rendes tagja 171, pártoló tagja 49 volt az egyesületnek s nagyobb alapítványokban 84942 korona 7 fillér, kisebb alapítványokban 9930 korona, tagdíj-megváltások ezimén 300 korona, összesen 95172 korona 7 fillér vagyona volt a szépen fejlődő közművelődési egyletnek, mely ovodákat tartott fenn és támogatott s a magyar nemzeti állameszme ter-

felső zsebébe egy kis selyemkendőt (talán törösvet?) tegyen ismertetőjelül. Magam ibolyaillatú, sötét selyemruhában leszek. Szívélyes üdvözléssel K. Erzsike.”

Az utolsó volt a leglakonikusabb: „Kedves Barátom! Miután gentlemannek jelezte magát, elvárom, hogy szombat délelőtt 11 órakor megjelenjen a nemzeti múzeum természetani tárlatán, a hol találkozunk. Nyakékméről — egy arany szivecske — és koromfekete hajamról rám fog ismerni. Egyelőre üdv. U. i. Ön talán piros nyakendőt vehetne föl. Igen?”

Sajnos, sokkal szelidebb természetű vagyok, sem hogy mind a tizenhét „ajánlatba” belemennem volna, választanom kellett és az Erzsikét választottam. A szombat előtti éjjel megnépesedett üres szobám bájos láthatatlan alakokkal, ábrándos álomképekkel. Már nem voltam többé egyedül, foglalkoztam azon szépséges körvonalakkal, melyek meg fognak hódítani, azon fekete szemmel, mely rabszolgává fog tenni. Reggel izgatottságomban a szokottnál sokkal több cigarettát szívtam el és segítségül bevettém néhány Heine költeményt, melyekből poezist merítettem. Féltizenegykor elindultam a műcsarnokba. A piros kendő a kabátom felső zsebében volt.

Egy konflis felé tartottam, midőn hátul megszólított valaki.

— Pá Matyi, beh régen láttam!

Egy vidéki, de néhány hónap óta a fővárosban lakó nagynénem volt. No, ez most épen alkalmas időben fogott meg. Hogyan rázzam le őt? A múzeumkert előtt alázatosan ajánlani akartam magam.

— A múzeumba megyek, Vilma néni.

Ha nem esalódom, kedvetlen, bosszus mozdulatot tett, de azért követett. Csodálatos módon ő is kíváncsi volt a természetrajzi tárlatra, a hol Biró Lajos exotikus dolgai voltak láthatók. A nézegetéssel igen lassu tempóban haladtunk: dörmögtem magamban, az idő telt, mindjárt tizenegy óra; az én bájos műcsarnoki ismeretlenemet elszalasztom. A hőség fullasztó, lábam remeg az izgatottságtól.

Hál' Istennek, egynegyed tizenkettőre készen voltunk a nézivalókkal. A nagynéném rosszkedvű és ideges volt. A lábam alatt égett a föld, minden pillanatban válni szerettem volna, de akaraterőmet lebilincselte az a

jesztésében egyik tevékeny faktor szerepének betöltésére van hivatva.

Halálozás. Az ajnácskői Sarlay családot ujabb gyász érte. Gróf Vay Dénesné szül. Sarlay Heléna szép reményekre jogosító egyetlen gyermeke, a 11 éves kedves kis Tibor, ki a család dédelgetett kedvence volt, f. hó 20-án reggel agyhártyalobban Ajnácskón meghalt. Az okos kis fiú a losonezi főgimnázium I. osztályának volt növendéke s tanárai és társai is igen szerették őt. Temetése Losonezon lesz.

A múzeum egyesület előkészítő bizottsága Bornemisza László alispán elnöke alatt folyó hó 20-án délután a vármegyei ház kistermében látogatott ülést tartott, melyen tárgyalás alá vették és véglegesen megszövegezték az ujjalakított egyesületnek alapszabályait, melyeket a múzeum fáradhatatlan buzgalma igazgatója Fábry János nyug. főgimn. tanár állított össze nagy gondnal és körültekintő szakavatottsággal. Az ekként elkészített alapszabályokat elfogadás végett a törvényhatóság legközelebbi gyűlése elé fogják terjeszteni, majd ennek remélhető beleegyezése alapján megerősítés végett a belügyminiszteriumhoz. Elhatározta végül a bizottság, hogy a legközelebbi megalakulásig is már most kibocsátja a taggyűjtő iveket. Ez a gyűlés tehát már nagy lépéssel vitte előbbre e nagy jövőre, nagy feladatokra hivatott egyesületet. Ez lesz hivatva megteremteni az *egyesítés gömörmezei művelt magyar társadalmat*. Ezért szőljük fel szeretettel a belépésre megyénk minden intelligens polgárát!

Uránia. A polgári olvasókörben pénteken véget értek az Uránia tudományos színház bemutató estélyei. Az utolsó előadások meglehetősen érdeklődést keltettek s Tirol, Hamburg, Berlin stb. szép látványokban nagy számú közönség gyönyörködött. Az utolsó este Böhm János főgimn. tanár, az egész vállalkozás lelke, érdekesen ismertette a bemutatott képeket s aztán megköszönve az érdeklődést, a központ ígérte is referálta, hogy t. i. az őszzel még szebb és érdekesebb látványok és mozgótényképek bemutatására is átengedik a vetítő készüléket.

Halálozás. Rentka János helybeli vászonkereskedő Loránd nevű kis fia f. hó 19-én meghalt. Tegnapp szerdán d. u. temették el.

Felolvasás A jolsvai „Chászár András” siketnema intézet igazgatója, a belügyminiszterium megbízásából a közel jövőben vármegyénk több helyén felolvasást fog tartani. Érdekes előadásban fogja ismertetni a vezetése alatt álló humanus intézmény fontosságát és a nagyközönségre nézve is érdekes tanítási módszert. Ezeket a felolvasásokat éppen városunkban, mint megyénk székelyén fogja megkezdeni és reméljük, hogy a közönség érdeklődni fog ezen tanulságos és érdekes előadások iránt.

Zászlószentelés. A polgári olvasókör által rendezendő zászlószentelési ünnepélyre már kibocsátatták a meghívók, s az eddigi kilátások szerint az ünnepély méltó lesz a város polgárságának szépen fejlődő s folyton erősödő intézményéhez. *A zászló-szöveget kéri az intézőség beküldeni, hogy azok előzetesen elhelyezhetők legyenek a zászlórudon, úgy hogy az ünnepélyen a szögbeverés akadálytalanul történhessen.*

Nem lesz majális. A helybeli egy. prot. főgimnázium tanári kara elhatározta, hogy ebben az évben, különösen a városunkban uralkodó sarch-járvány miatt, a szokott majális megtartását nem engedélyezi.

Villamos világitás. Már a mult számunkban felhívtuk a közönség figyelmét arra a körülményre, hogy a villamos vezetéknek az egyes magánházakba való felszerelését és bevezetését már nem a Ganz-gyár emberei, hanem a helybeli konzerv-gyár saját alkalmazottjai végzik *Harnicsár* Lajos, a konzerv-gyár villamosági osztálya vezetőjének felügyelete mellett. Azt akarjuk most ujlag kiemelni, hogy ebből a nagyközönségre nézve semmi hátrány sem származhatik, mert egy a konzerv-gyár igazgatóságának körültekintése, mint a villamosági osztály vezetőjének képzettsége és ügybuzgalma elég garantiát szolgáltatnak arra nézve, hogy a bevezetési munkálatok ezután is a megszokott rendben és pontossággal fog végeztenni.

tudat, hogy a nagynéném rosszkedvű, ennek bizonyára az az oka, hogy kellő módon nem szórakoztattam őt. Ilyen pillanatban válni egy jól nevelt fiatal embernek nem szabad, bünsőnek éreztem magam némaságom miatt; egy belső szótartóztokélt is, hogy a bajt tegyem jóvá.

— Matyi, nézzük meg még ezt a tárlatot!
Egy kérdőjellel válaszoltam, de kénytelen voltam belemenni a dologba. Utóvégre legrosszabb esetben meglátom azt, a ki nekem itt adott légyottot. Egy reménysugar felecsillant tehát láthataromon. A nagynéném igen szórakozott volt, én nem kevésbé, kerestem az arany-szívű és fekete haju ismeretlen. Ezt azonban hiába kerestem, nem láttam sehol, az idő pedig rettenetesen futott, elmúlt a tizenkettő is, bizonyos tehát, hogy a műcsarnoki találkóztokból nem lehet semmi.

Egynegyed egykor végre elbucszunk a múzeumtól. A nagynéném szokatlanul harezias lett. A férfiákról egész uton csupán rozsat tudott mondani. Milyen csalak, hitegetők, udvariatlanok, szófogadatlank! Bármennyire is megtámadva éreztem magamban a férfi nemet, keserű szórakozottságomban nem tudtam őket megvédelmezni.

A bombák hullottak, nagyon sok az én fejemre is esett, azért igen megörültem, mikor nagynéném házát elérte. Nem ismertem én a nagynénémet ilyen hareziasnak. A zápor nem szűnt meg az utolsó lépésig.

— Matyi, maguk férfiak mind olyan hazugok, a nő akaratát, odaadó ragaszkodását semmibe sem veszik. A nő önökért mindent föláldoz, mindent lehetővé tesz és maguk jótéteket üznek legszentebb érzelmeivel és vágyaival. Nincs enek-e a nőknek olyan jogai mint a férfiaknak? Oh igen, csak hogy maguk ezen jogait elhanyagolják, kigunyolják.

Belenéztem harminckétéves nagynéném szenvedélytől égő arczába, csillogó szemébe. A mint az utolsó szó elröppent és én bucsut mondtam, gömbölyű nyakán megpillantottam egy duzzadó kis arany szivecskét és mindjárt utána láttam koromfekete dus haját.

Hogy nagynénémnek fenti, a férfiakra megtisztelő nézetében mennyi az igazság, nem tudom, de hogy erre a nézetre jutott az én műcsarnoki szépem is, az legalább is valószínű.

Dr. K. S.

A Csurgó-híd. Az u. n. csurgó-közkút felett elvezető s a posta-épülettől az iskola előtti járdáig tervezett vashíd ügyében f. hó 20-án volt a tárgyalás, melyen Scholtz Gusztáv műszaki tanácsos, kerületi felügyelő és Bendekovits miskolci kulturmérnök is résztvettek, kivülök Bornemisza László alispán, Lukács Géza főjegyző, dr. Kovács László polgármester és Jurasko Jakab főmérnök vett részt a városházán megtartott tárgyaláson, mely után a helyszínére vonult ki a bizottság s ott nyert befejezést a megállapodás, mely szerint a híd még ez idén létesítettetni fog.

Gyilkosság Betlérén. Rémes gyilkosság esete zavarta meg Betlér alsó-gyár lakóit, f. évi május hó 15-én éjjel. Ugyanis a gyárnak egyik becsületes munkását, Bendig Jánost gyilkolták meg Tóth János és két társa. Tóth Jánost u. i. mint régi munkást a gyár, — mely a vasipar pangása miatt kénytelen az üzemet összevonni, — szolgálatából e napokban elbocsájtották, ellenben Bendiget megtartották. Mivel pedig Bendig még nem régi munkás volt, Tóth János azt gondolta, hogy utóbbinak fondorkodása eredményezte azt, hogy őt a régi elküldték s Bendiget, a kevésbé régit megtartották. Állítják egyébként azt is, hogy szerelmi féltékenység szerepelne a büntető oka gyanánt. A fent irt napon Tóth János elesalta lakásából Bendiget valami ürügy alatt a gyár mellett lévő hidhoz, a Sajó partjára; hogy ott azután mi történt, az még nem világos; csak az a tény, hogy az éjjeli telep-őr egy vándorszorgó alakot látott az éjj sötétjében az igazgató lakása felé haladni, melynek küszöbe előtt összeesett. Az őr lármájára összegyűlt a telep népe s ott találták a vérben fetregő szerencsétlent a földön, ki is a nélkül, hogy valamit szólhatott volna, pár perc alatt meghalt. A törvényszéki vizsgálat és boncolás f. hó 17-én tartott meg, melyen a rimaszombati kir. törvényszék részéről Dr. Musotter Miklós kir. alügyész és Dr. Zehery István kir. törvényszéki orvos jelentek meg, a vizsgálatot végző rozsnói kir. járásbírósg kiküldöttéi társaságában. A boncolás kiderítette, hogy az áldozat két késszúrászt kapott, egyiket a hátába, — mely nem volt halált okozó — s egyiket a nyakának baloldalára, mely a fejnek nagy verő-erét és a nyeldeklo-csövet szurta át és így az egyennek azonnali halálához vezetett.

Uj helyiérdekű vasut. A kereskedelmi miniszter a képviselőház e hó 13-án tartott ülésén egyéb előterjesztések között a breznóbánya—vereskői szárnyvasut kiépítése alkalmából leendő módosításokat hozta szönyegre s bejelentette, hogy az új vonalépítéshez szükséges tökefelemelés czéljából engedélyezett részvény kibocsátásokra bélyeg- és illetékmentességet adott.

Elsőrendű kritikus nap. Folyó hó 18-ikára elsőrendű kritikus napot jósolt a Falb-féle kalendárium. A jóslat ez alkalommal kivételesen be is váltott, mert ugy 18-án, mint 19-én gyalogatos hideg esős idő volt, a mely különösen a gazdákra nézve volt kritikus.

Vásári csendélet. A legutóbbi országos vásár első éjjelén, csütörtökön, a Kosiner szállodában Sivák Lajos Tompa-szállodai szolgától néhány koronát elnyertek a kártyán, a vele játszó löcsiszárok. A kártyázás után összehozták a s az utczán Klein Márkusz miskolci lókupez állítólag arczul ütötte Sivákot, mire ez revolveréből rálőtt Kleinre. A lövés jobb karján érte az erőteljes embert, kit éjjel 2 óra tájban a nyert orvosi segítség után a városházán letartóztattak társával együtt, másnap reggel igazolás után szabadon bocsátották őket s az ügyről jelentés tétetett az ügyészségnél.

Nyiltér.*)

Vélemény.

Amennyiben a folyó évi április hó 8-án a várgedei fürdőben fellépett két vörheny eseten kívül mai napig sem itt, sem a környéken újabb megbetegedések elő nem fordultak, a ragály megszűntnek tekinthető és miután a ragályos lakás alaposan fertőtlenítve lett, a szabad érintkezés megengedhetőnek véleményeztetik.

Feléd, 1903. május hó 10-én.

Dr. Borszéki Armin p. orvos.

*) E rovatban közlöttekért felelősség a beküldőt terheli. Szerk.

Pályázat.

A rozsnói ev. ref. egyház presbiteriuma pályázatot hirdet **templom** (toronnyal és belső berendezéssel együtt; nem számítva a belső berendezéshez az orgonát és harangot.) **tervezésre és annak részletes költségvetésére.** Az általános feltételek a következők:

1. A költségvetés legfőlebb 30000 (harmincezer) koronáig terjedhet.

2. A tervezendő templom nagysága olyan legyen, hogy 600 (hatszáz) lélekszám elférjen benne (a földszinti ülőhelyeken, a karzatán s szükség esetén az ülőhelyekkel el nem látott részeken.)

3. Az a tervezés és költségvetés, melyet a presbiterium kivitelre elfogad, együtt 400 (négy száz) koronával fog díjaztatni — úgy azonban, hogy ha az építmény megejtendő, nyilvános árlejtés útján a pályadíj nyertesének fog kivitelre kiadni, a pályadíj az építési költségek-ből levonásba fog hozatni.

4. Pályázati határidő: **f. évi július hó 30-ika.**

A belső berendezésre stb. vonatkozó **részletes tájékoztató** tárgyában alulírott lelkészszel lehet érintkezésbe lépni, ki akár először is, akár levélben szives készséggel szolgál felvilágosítással.

Kelt Rozsnón (Gömörmege), 1903. május 20-án.

Vályi Nagy Pál,

Réz László,

ev. ref. főgondnok.

ev. ref. lelkész.

Árverés.

A rimaszombati takarékpénztárban az 1902. évben ki nem váltott és meg nem hosszabbított arany, ezüstnemű s értékpapirokból álló **kézi zálog-tárgyak, f. évi június hó 4-én,** délután 2 órakor, a kiküldött hatóságai biztos jelenlétében fognak az intézet helyiségében nyilvános árverésen eladatni.

Rimaszombat, 1903. május 19-én.

Az igazgatóság.

Tanulóul.

Egy jó házból való fiút **fűszer- és csemegekereskedésben** tanonczul — előnyös feltételek mellett — azonnal elfogadok **Kohn Adolf**, Rimaszombat (Erzsébet-tér 17.)

Gyümölcstermelők!

A rimaszombati konzervgyár részvénytársaság felhívja a gyümölcstermelőket, hogy ugy tavaszi, mint nyári és őszi gyümölcs-termékeikről — az egyes fajok és azok mennyiségének megjelölése mellett — eladási ajánlataikkal közvetlenül a konzervgyárhoz forduljanak. — Ez időszert főleg **nagy, keményhúsú és fehér sziv alakú cseresznyék** volnának keresette.

1-*

Pályázati hirdetmény.

2655. sz. — Az elhalalozás folytán megüresedett **kokovai nagyközségi jegyzői állásra** ezennel pályázatot hirdetnek.

A községi jegyző, a ki egyszersmind állami anyakönyvvezető is, évi fizetése 1440 korona, állami anyakönyvvezetői tiszteletdíj czimén évi 120 korona, a községen kívül teljesített hivatalos működésből folyó fuvar, és napidíjak váltsága fejében négy bécsi öl kemény tűzifa a községhez udvarába betuvarozva, két kilas kenderföld és a jegyzői tag haszonélvezete, mely földek után az adót a község fizeti s így a községi jegyző a községen kívül teljesített hivatalos működés alkalmából a községtől fuvar és napidíjat nem igényelhet, továbbá a község-házán természetben lakás a hozzátartozó melléképületekkel és két kert haszonélvezetével, végül a magánmunkálatokért vármegyei szabályrendelettel megállapított munkadíjak.

Pályázni kívánók felhívhatnak, hogy az 1883. évi I. t.-cz. 6. §. illetve az 1900. évi XX. t.-cz. 3. §-ában jelzett okmányokkal felszerelt pályázati kérvényüket hivatalomhoz **folyó évi június hó 20-áig** annyival is inkább adják be, mivel a később beerkező pályázati kérvényeket figyelembe venni nem fogom.

A választást Kokova község házában f. évi június hó 22-ik napjának délelőtti 10 órakor fogom megejteni. Nyusztia, 1903. évi május hó 15-én.

Máriássy, főszolgabíró.

Eladó vizi-malmok.

A kokovai ág. hitv. ev. egyház **két három-három kőre** berendezett vizi-malmat **szabad kézből** eladni akarja.

A venni szándékozók az egyház felügyelőjénél **Kuchta András** urnál **Kokován** jelentkezzenek, a hol a feltételeket is megtudhatják. 2-3

Hirdetmény.

132/2. sz. — Alulírott bírósági kiküldött az 1881. évi LX. t.-cz. 102. § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a rimaszombati kir. törvényszék 1903. 583/3. sz. végzése következtében **Kovács Miklós** ügyvéd által képviselt **tornalljai takarékpénztár** javára **Zehery László és neje** ellen 3000 korona erejéig 1903. évi február hó 10-ik napján foganatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 3712 koronára becsült ingóságok u. m. tehének, lovak, kocsik, gazdasági felszerelések és házi butorok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a rimaszombati kir. bíróság 1903. évi V. 132/1. számú végzése folytán 3000 korona tökekövetelés, ennek 1902. évi decz. hó 5-ik napjától számított 6%-os kamatai és eddig összesen 180 koronában bíróság már megállapított költségek erejéig Rimaszombatban, alperesek házában leendő eszközökre **1903. évi június hó 3-ik** napjának délelőtti 10 óra határidőül kitézik és ahhoz a venni szándékozók oly megjelöléssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Rimaszombat, 1903. május hó 17-én.

Thuránszky Sándor, bir. kiküldött.

Hirdetmény.

60, 137. sz. — Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a czeplédi, rimaszécsi és budapesti kir. járásbíróság 1902. évi 388., 433., 9082. számú végzése következtében **dr. Véli Zsigmond és dr. Krausz Gyula** ügyvéd által képviselt **Ungváry László, dr. Krausz Gyula és Klein Mór** javára, **dr. Molnár Ferencz és neje** 98 korona 78 fillér, 130 korona, 200 korona s járulékaik erejéig 1902. és 1903. ik években foganatosított kielégítési végrehajtás alkalmával lefoglalt és 1580 koronára becsült lovak, kocsik, szobabeli butorok, képek, szőnyegek, álló ingók nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a rimaszécsi kir. járásbíróság 1902. évi 503/429. számú végzése folytán 98 korona 78 fillér, 130 korona, 200 korona tökekövetelés és ennek 1902. évi április és október hó 1-5-ik napjától járó 5%-os kamatai és eddig összesen 154 korona 80 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Rimaszécsben, alpereseknél leendő foganatosítása czéljából határidőül **1903. évi május hó 23-ik** napjának délelőtti 10 óra kitézik és ahhoz a venni szándékozók oly megjelöléssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénz fizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Rimaszécs, 1903. évi május hó 7-én.

Kovács Géza, kir. bir. végrehajtó.

Hirdetmény.

A „Miskolczi hitelintézet“ árú- és terményraktáraiban az ez idei

XI-ik évi gyapjúvásár

beraktározással egybekötve **1903. évi június hó 17-ik napján** tartatik. — Részletes felvilágosítással szivesen szolgál:

a „Miskolczi hitelintézet“ részvénytársaság igazgatósága.

Utánnymot nem díjaztatik.

2-3

Reif Emil

első gömörmegei fényképészeti műterme
Rimaszombatban,

Losonczy-utca 13. szám, (Stelkovich-féle ház.)
Alapított: 1896. évben.

Készít mindennemű fénykép felvételt **feltétlenül tartós és finom kivitelben** mérsékelt áron. — Legszébb kivitelű valódi **platin-képek**; kívánatra színezve is. — Finom kidolgozásu **gyermek-felvételek és jelmez-képek**. — **Táj- és állat-felvételek, reproductiók.** — Videki felvételek áremelés nélkül.

Felvételek a legborultabb időben is sikerrel eszközöltetnek.

8-*

2414. sz.

Hirdetmény.

A rimaszombati kir. törvényszék, mint ttelekönnyvi hatóság közhírré teszi, hogy a **noáradmegei nép bank** végrehajtónak **Szó Kovács József** végrehajtást szenvedő elleni 150 korona s járulékaik iránti árverési ügyében a végrehajtási árverést az 1881. évi LX. t.-cz. 144. és következő §§-ai értelmében a rimaszombati kir. törvényszék területén lévő, Söreg községben fekvő, s a sőregi 59. számú tjkvben a 2-5., 8-19. sorszám alatt foglalt 44. urb. külbirtokból és ehhez tartozó urb. erdő, legelő illetményből a B. 10., 14., 18. alatti Szó Kovács Józsefet $\frac{1}{18}$ részben megillető jutalékra 99 korona,

a sőregi 61. számú tjkvben A. I. 2-5. sorszám alatt foglalt nemesi birtokból a B. 17. alatti Szó Kovács Józsefet $\frac{1}{18}$ részben megillető jutalékra 279 korona, a sőregi 87. számú tjkvben A. 1. sor, 27. hsz alatt foglalt Szó Kovács József beltelkére és azon épült 83 szám alatti házra 320 korona,

ugyanazon számú tjkvben A. 2-17. sorszám alatt foglalt Szó Kovács József $\frac{3}{4}$ urb. külbirtokára — urb. erdő legelő illetményére és $\frac{1}{4}$ sor, 1121. hrszámú szőlőjére 1102 koronára,

a sőregi 171. számú tjkvben foglalt 4 hr. számú beltelekből és azon épült 52. szám alatti házból a B. 5. alatti Szó Kovács Józsefet $\frac{1}{18}$ részben megillető jutalékra 281 korona és

a sőregi 202. számú tjkvben A. I. 1-15. sorszám alatt foglalt szőlőbirtokból a B. 3. alatti Szó Kovács Józsefet $\frac{1}{4}$ részben megillető jutalékra 224 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendeltetik, s annak megtartására határnapul **1903. évi június hó 13-ik** napjának d. e. 10 óráját Söreg községébe a községi bíró házához tüzte ki, mely alkalommal a fent körülírt ingatlanok a becsáron alul is elfognak adatni.

Árverelni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10 %-át készpénzben vagy az 1881. évi LX. törvényeikk 42. §-ában jelzett és az 1881. évi november 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezeihez letenni vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt az árverés megkezdése előtt átszolgáltatni.

Rimaszombati kir. törvényszék, mint telekkönnyvi hatóság 1903. évi április hó 3. ik napján.

Pongrácz, kir. törvszéki bíró.

Pénztárosné.

Keresztény kereskedésbe pénztárosi állásra kerestetik egy jól számoló, magyarul, tótul és németül tudó. — feltétlenül megbízható — középkorú intelligens nő.

Kereskedelmi iskolát végzett előnyben részesül.

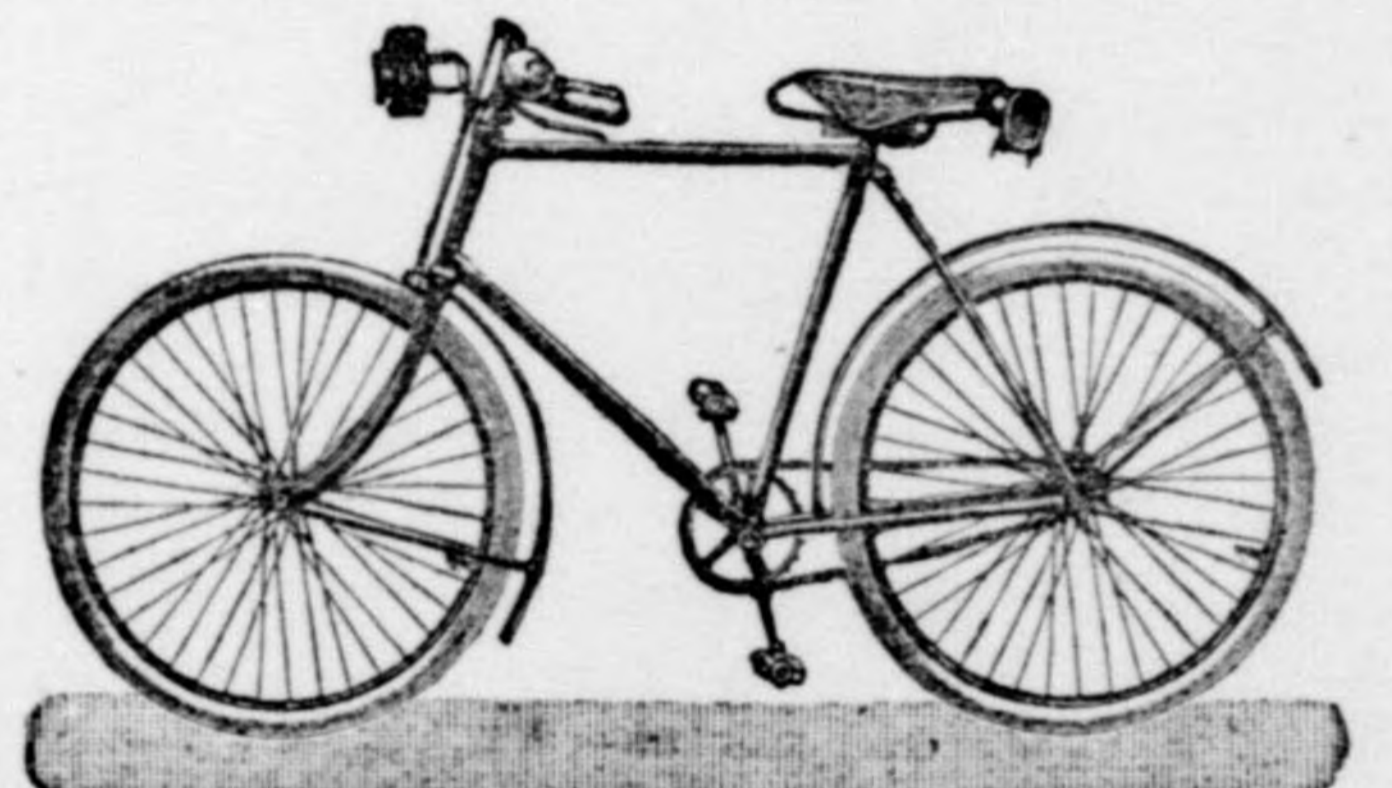
Ajánlatok **Stech Kálmán** czimére Rimaszombat kéretnek.

3-3

Kerékpár

vásárlásnál.

Sokan sárba dobják pénzüket, mert hitvány rossz árut kapnak, aki ettől megakarja magát kimélni, forduljon bizalommal hozzám, mert raktáron esakis az általánosan elismert és legjobban kedvelt **világ-**

hírű „**PUCH**“ gráci kerékpárokat tartom, melyek a legerősebbek, legszebbek, legkönnyebbek és bámulatos olcsó ártan adom, a legkönnyebb részletfizetésre is.

Egy amerikai új rendszerű kerékpár, első rendű **Reithofer-féle gummikkal** teljesen felszerelve 125 forinttól 200 forintig 2 évi jótállás mellett.

Szabadfutó és hátsófék szerkezettel 20 forinttal drágább

Mindazon női és fehérenemű **varrónők, czipészek, kalaposok, szabók, jó férjek és jó családapák**, kik nem akarják, hogy varrógépeik javításaért folytonosan fizessenek, vásároljanak nálam raktáromon levő mindennemű varrógépet, a legolcsóbb árban adom részletfizetésre is és ezenkívül minden egyes gépért **10 évi** kezességet vállalok.

KORENT VILMOS

varrógép-, kerékpár-, fegyver- és villanycsengő raktára, valamint ezeknek nagy javító műhelye, puska-műves, géplakatos és műszerész **Rimaszombat, Kossuth-utca 4. szám**

1-3

Községi, körjegyzői, főszolgabírói, egyházi és ügyvédi

NYOMTATVÁNYOK

nagy raktára:

RÁBELY MIKLÓS

könyv- és papirkereskedése Rimaszombat (Deák Ferencz-u. 8.)